



RECEPTURA GENERALĂ

Formele medicamentoase solide



ORDIN Nr. 960 din 01.10.2012

cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor

ORDON:

1. Se aprobă:

- 1) Regulile generale de prescriere a medicamentelor (anexa nr.1);
- 2) Particularitățile prescrierii medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope (anexa nr.2);
- 3) Particularitățile prescrierii medicamentelor pentru eliberare gratuită (anexa nr.3);
- 4) Regulile de eliberare a medicamentelor din farmacii (anexa nr.4);
- 5) Lista medicamentelor antituberculoase (de prima linie) – Denumiri Comune Internaționale (DCI), ce se interzic pentru eliberare bolnavilor de ambulatoriu (anexa nr.5);
- 6) Lista medicamentelor ce se află la evidența cantitativă în întreprinderile farmaceutice și instituțiile medico-sanitare (anexa nr.6);
- 7) Formularul actului de nimicire a rețetelor cu termen de păstrare expirat (anexa nr.7).

ORDIN Nr. 960 din 01.10.2012

cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor

- **2. Directorul Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, directorul Direcției Sănătății și Protecției Sociale UTA Găgăuzia, șeful Secției Sănătate a Primăriei mun. Bălți, conducătorii instituțiilor medico-sanitare indiferent de forma de proprietate:**
 - 1) vor asigura instituțiile subordonate cu formulare de rețete aprobate, conform anexelor, necesare pentru prescrierea și eliberarea medicamentelor, conform prevederilor prezentului ordin;
 - 2) vor asigura prescrierea medicamentelor exclusiv conform Denumirii Comune Internaționale (DCI), inclusiv pentru medicamentele compensate din fondurile obligatorii de asistență medicală;
 - 3) vor monitoriza corectitudinea prescrierii medicamentelor în cadrul instituțiilor din subordine și vor aplica sancțiuni disciplinare pentru prescrierea neconformă a rețetelor;
 - 4) vor asigura prescrierea medicamentelor stupefiante și pacienților, care în baza cererii depuse pentru transfer, se află la evidență în instituția medico-sanitară, la locul temporar de trai;
 - 5) vor asigura accesul pacienților la medicamente cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope, conform prevederilor legale.
- **3. Conducătorii instituțiilor de învățământ medical și farmaceutic mediu de specialitate, universitar și postuniversitar vor include în curricula de instruire tematica privind regulile de prescriere și eliberare a medicamentelor, conform prevederilor prezentului ordin.**

ORDIN Nr. 960 din 01.10.2012

cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor

• 4. Conducătorii farmaciilor:

- 1) vor asigura informarea sistematică a cadrelor medicale despre medicamentele aflate în stoc, lipsa temporară a medicamentelor, erorile de prescriere depistate la etapa de primire a rețetelor;
- 2) vor asigura eliberarea medicamentelor din farmacii și filialele acestora în strictă conformitate cu prevederile prezentului ordin, vor asigura informarea pacienților despre prezența în farmacie a medicamentelor – sub Denumiri Comerciale (DC), ce corespund Denumirilor Comune Internaționale prescrise, precum și enunțarea prețului cu amănuntul al acestor medicamente, începând de la cel mai mic preț;
- 3) vor asigura prezența în farmacii a stocului de medicamente permis de regulamentul de funcționare, inclusiv a medicamentelor și dispozitivelor medicale de importanță socială, aprobate în modul stabilit de Ministerul Sănătății, conform prevederilor normative în vigoare;
- 4) vor efectua evaluarea permanentă a respectării modului de prescriere și eliberare a medicamentelor, cu informarea conducătorilor instituțiilor medico-sanitare despre erorile depistate și întreprinderea măsurilor ce se impun.

ORDIN Nr. 960 din 01.10.2012

cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor

• 5. Agenția Medicamentului:

1) va asigura actualizarea periodică a Nomenclatorului de Stat al Medicamentelor și plasarea acestuia pe pagina web a Agenției (www.amed.md), în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare privind autorizarea produselor medicamentoase de uz uman;

2) va efectua sistematic modificări la Lista medicamentelor ce pot fi eliberate din farmacia fără prescripție medicală (OTC) în baza deciziei Comisiei Medicamentului, aprobate prin ordinul Ministerului Sănătății;

3) va efectua atât controlul permanent al respectării modului de prescriere de către medicii instituțiilor medico-sanitare, cât și a modului de eliberare din farmacia medicamentelor, inclusiv ale celor cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope, a prezenței medicamentelor și dispozitivelor medicale de importanță socială din Lista aprobată în modul stabilit de Ministerul Sănătății;

4) va aplica sancțiuni, conform legislației în vigoare, în caz de depistare a încălcării regulilor de eliberare a medicamentelor.

• **6. Medicamentele compensate** (integral sau parțial) de către Compania Națională de Asigurări în Medicină se vor prescrie conform prevederilor actelor normative în vigoare în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală.

• **7. Medicamentele industriale, clasate la Lista OTC**, cu conținut de substanțe stupefiante, psihotrope sau precursori nu sunt obiectul prevederilor prezentului ordin.

ORDIN Nr. 265 din 31-03-2017

cu privire la modificarea și completarea Ordinului nr. 960 din 1 octombrie 2012

ORDON:

1. Ordinul nr.960 din 1 octombrie 2012 „Cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.216-220, art. 1223) se modifică și se completează după cum urmează:

1) Anexa nr.1:

- a) la punctul 1 după sintagma “și parafei personale a medicului” se completează cu sintagma “, excepție fac medicamentele combinate (conțin trei și mai multe substanțe active) care se prescriu în denumiri comerciale (DC),”;
- b) la punctul 7 sintagma “active, apoi cele auxiliare” se substituie cu sintagma “, toxice, stupefiante, psihotrope, puternic active, apoi cele anodine”;

2) Anexa nr.2:

- la punctul 3 sintagma “pot fi prescrise nu mai mult de două denumiri de medicamente” se substituie cu sintagma “poate fi prescris și eliberat doar un medicament cu conținut de substanțe active”;

3) Anexa nr.4:

- a) la punctul 1 după sintagma “Denumirea Comună Internațională a acestora” se completează cu sintagma “, iar în cazul când medicamentul este combinat (conține trei și mai multe substanțe active) se eliberează conform denumirii comerciale a acestora”;
- b) la punctul 2 sintagma “registru special” se substituie cu sintagma “Registrul rețetelor nevalabile (anexă la Regulile de eliberare a medicamentelor din farmacii)”;
- c) la punctul 13 după sintagma “ pct.13 al Regulilor generale de prescriere a medicamentelor” se completează cu sintagma “precum și rețetele cu conținut de antibiotice”;
- d) după punctul 17 se introduce punctul 18 cu următorul conținut:
- “18. Farmacistul este obligat, în cazurile în care rețetele se rețin în farmacie, să indice pe verso rețetei denumirea comercială a medicamentului eliberat.”
- e) în final se completează cu anexa “Registrul rețetelor nevalabile” (se anexează).

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Ruxanda GLAVAN

ORDIN Nr. 337 din 01-04-2020

cu privire la modificarea anexei nr. 4 la Ordinul nr. 960 din 01.10.2012

„Cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor”

Publicat : 07-04-2020 în Monitorul Oficial Nr. 101 art. 366

În scopul utilizării raționale a medicamentelor, în temeiul prevederilor Legii nr. 1409/1997 cu privire la medicamente, precum și în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694/2017,

ORDON:

1. Se modifică pct. 12 la anexa nr. 4 din Ordinul nr. 960/2012 „Cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor” și va avea următorul conținut:

- **„Rețetele perfectate pe formularele nr. 2 și nr. 3 se păstrează în farmacii timp de 3 ani; rețetele pentru medicamentele cu conținut de substanțe ce fac parte din listele indicate la pct. 2, 3, 4 și 5 ale anexei nr. 6 la prezentul ordin, perfectate pe formularele nr. 1 se păstrează – 1 an, rețetele pentru medicamentele cu conținut de substanțe psihotrope, stupefiante și precursori ce nu se află la evidență cantitativă și medicamentele incluse în pct. 13 al „Regulilor generale de prescriere a medicamentelor” și rețetele pentru antibiotice - se păstrează 1 lună, iar rețetele pentru Oseltamivir (DCI) și Hidroxiclorochina (DCI) - se păstrează 3 luni. Rețetele pentru celelalte medicamente se restituie pacientului.**

MINISTRU

Viorica DUMBRĂVEANU

Anexa nr.1 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

Regulile generale de prescriere a medicamentelor

1. Medicamentele se prescriu exclusiv sub formă de Denumire Comună Internațională (DCI) conform indicațiilor medicale de către medicii instituțiilor medico-sanitare, indiferent de subordonare și forma de proprietate în baza căreia ele activează, pacienților pentru tratament ambulatoriu, pe formulare de rețete, aprobate de către Ministerul Sănătății, cu ștampila de antet a instituției medico-sanitare, îndeplinind toate compartimentele rețetei și confirmând înscrierile prin aplicarea semnăturii și parafei personale a medicului, excepție fac medicamentele combinate (conțin trei și mai multe substanțe active) care se prescriu în denumiri comerciale (DC). [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]

2. Alegerea medicamentului adecvat și a dozei, cât și prescrierea corectă a rețetei ține de responsabilitatea medicului de familie sau medicului specialist de profil.

3. Medicamentele pentru care nu sunt stabilite anumite particularități, conform anexelor nr.2 și nr.3, se prescriu pe formularul de rețetă nr.1 (anexa nr.1).

4. Rețetele se prescriu citeț, cu cerneală sau pix, fără corectări.

5. Denumirea Comună Internațională a medicamentelor industriale și ingredientelor componente ale formelor magistrale, adresarea medicului către farmacist, indicația privitor la prepararea formei medicamentoase și eliberarea ei din farmacie se prescriu în limba română sau latină.

6. La prescrierea rețetelor se admit unele abrevieri ale cuvintelor în limba latină. Abrevierile admise sunt prezentate în anexa nr.2 la prezentele Reguli.

7. În cazul prescrierii medicamentelor magistrale e necesar de a respecta consecutivitatea de prezentare: în primul rând substanțele toxice, stupefiante, psihotrope, puternic active, apoi cele anodine. [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]

Anexa nr.1 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

- 8. Modul de administrare se indică în limba română sau în limba înțeleasă de pacient, detaliat și concret (nu se admit specificații de ordin general “Cunoscut”, “Conform schemelor” etc.).**
- 9. În cazul când e necesar de a livra urgent medicamentul din farmacie, în partea de sus a formularului, medicul va indica cuvântul “cito!” (urgent) sau “statim!” (imediat), sau la superlativ “citissimo!” (extrem de urgent) sau “statissime!” (extrem de repede).**
- 10. Cantitatea substanțelor medicamentoase lichide se prescrie în mililitri, grame, sau picături, iar a celorlalte – în grame sau unități de acțiune (internaționale sau alte tipuri).**
- 11. În caz de majorare argumentată a dozei maxime unice stabilită pentru medicamentele toxice sau puternic active, medicul va prescrie această doză cu litere și o va adevăra prin inscripția “Sic volo” și semnătura personală.**
- 12. Termenul de valabilitate a rețetelor prescrise pe formularul nr.1 (cu excepția celor menționate în punctul (13), este de 2 luni de zile.**
- 13. Rețetele pentru medicamentele cu conținut de substanțe toxice, steroizi androgeni și anabolizanți, alcool etilic se legalizează suplimentar prin aplicarea ștampilei “Pentru rețete”. Astfel de rețete sunt valabile 30 de zile.**
- 14. Norma maximă de prescriere și eliberare a alcoolului etilic în stare pură, indiferent de concentrație, pentru bolnavii de ambulatoriu este de 100 ml.**
- 15. Medicamentele prescrise se includ obligatoriu de către medic în fișa de ambulatoriu sau fișa de observație a bolnavului în staționar.**
- 16. Se interzice prescrierea medicamentelor pentru anestezie generală bolnavilor de ambulatoriu și staționar.**

Formularul de rețetă nr.1
pentru prescrierea și eliberarea medicamentelor
(dimensiuni 100mm x 200mm)

Ștampila de antet a instituției medico-sanitare

Medicul _____ tel. _____

R e ț e t ă

Data prescrierii rețetei
" _____ " _____ 20 ____

(numele și prenumele bolnavului)
Vîrsta _____ ani

Preț Rp.:

L.P. *Semnătura și parafa medicului* _____

Rețeta e valabilă 30 zile, 2 luni (specificare)

Verso
formularului de rețetă nr. 1

CĂLĂUZA MEDICULUI

este obligatorie îndeplinirea tuturor compartimentelor prevăzute în formular;

amprenta ștampilei de antet a instituției medico-sanitare trebuie să fie vizibilă, pentru a fi ușor determinată denumirea instituției. Dacă denumirea instituției medico-sanitare este aplicată de tipar, atunci ștampila de antet nu se aplică;

denumirea comună internațională a medicamentului industrial, conținutul formei medicamentoase magistrale (denumirile ingredientelor), adresarea către farmacist despre prepararea formei medicamentoase și eliberarea ei din farmacie se prescrie în limba română sau latină, citet, clar cu cerneală sau pix. Sunt interzise corectările;

se admite prescrierea pe un formular numai a unui medicament din grupa stupefiantelor, psihotropelor sau precursorilor;

se admit numai abrevierile specificate în "Regulile generale de prescriere a medicamentelor";

cantitatea substanțelor lichide se prescrie în mililitri, grame sau picături; a celor solide – în grame sau unități de acțiune;

modul de administrare se scrie în limba română sau în limba vorbită de pacient; nu se admit specificații de ordin general: "Cunoscut", "Conform schemelor", etc.;

semnătura medicului se confirmă cu parafa personală;

specificarea termenului valabilității rețetei se face prin bararea inutilului.

Data	A recepționat	A preparat	A verificat	A eliberat

Anexa nr.2 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

- **Particularitățile prescrierii medicamentelor cu conținut de stupefiante, psihotrope și precursori**
1. **Medicamentele cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope, aflate sub control internațional pe teritoriul Republicii Moldova, conform Convențiilor Internaționale, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004 (Tabelul II, listele nr.1 și 2), se prescriu pe formularul nr.2 de rețetă specială (anexă la “Particularitățile prescrierii medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope”). Se permite de a prescrie pe o rețetă și a elibera astfel de medicamente în cantități necesare pentru durata tratamentului de până la 30 de zile. Medicul poate emite o nouă prescripție pentru același pacient, înainte de expirarea duratei tratamentului de 30 de zile, dar nu mai devreme decât expirarea termenului de valabilitate a rețetei precedente, în cazul epuizării cantității prescrise, sau dacă pe parcursul tratamentului apar modificări în starea de sănătate a pacientului, care impun schimbarea dozei sau a medicamentelor.**
 2. **La prescriere se va ține cont de “Regulile generale de prescriere a medicamentelor”. Rețeta se prescrie nemijlocit de medic, cu aplicarea semnăturii și parafei acestuia, indicând numărul fișei medicale a bolnavului. Pe un formular de rețetă nr.2 se permite de a prescrie numai un medicament din aceste grupe. Astfel de rețete sunt valabile pentru a fi prezentate în farmacie în termen de 10 zile.**
 3. **Medicamentele cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope aflate sub control internațional pe teritoriul Republicii Moldova conform Convențiilor Internaționale (Tabelul III, listele nr.1, nr.2 și nr.3), precum și medicamentele ce se clasează la precursori, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004, se prescriu pe formularul de rețetă nr.1 cu aplicarea parafei medicului și se legitimează suplimentar cu ștampila “Pentru rețete”. Pe un formular de rețetă nr.1 poate fi prescris și eliberat doar un medicament cu conținut de substanțe active din listele menționate în cantități necesare pentru durata tratamentului de până la 30 de zile. Astfel de rețete sunt valabile pentru a fi prezentate în farmacie în termen de 30 de zile. [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]**

Formularul de rețetă nr. 2
pentru prescrierea și eliberarea medicamentelor cu
conținut de stupefiante și psihotrope
(dimensiuni 100 mm x 200 mm)

DOCUMENT DE EVIDENȚĂ STRICTĂ
Ștampila de antet a instituției medico-sanitare

Medicul _____
Tel. _____

R e ț e t ă

Seria _____ Nr. _____

Data prescrierii rețetei ” __ ” _____ 20____

(numele și prenumele bolnavului)

Vârsta _____ ani. Fișa medicală nr. _____

Rp.:

L.P. Semnătura și parafa medicului _____

Rețeta e valabilă 10 zile

Verso
formularului de rețetă nr.2
CĂLĂUZA MEDICULUI

este obligatorie îndeplinirea tuturor datelor prevăzute în formular;

amprenta ștampilei de antet a instituției medico-sanitare trebuie să fie vizibilă, pentru a fi ușor determinată denumirea instituției;

denumirea comună internațională a medicamentului industrial, conținutul formei medicamentoase magistrale (denumirile ingredientelor), adresarea către farmacist despre prepararea formei medicamentoase și eliberarea ei din farmacie se prescrie în limba română sau latină, citeț, clar cu cerneală sau pix. Sunt interzise corectările;

pe un formular se va prescrie numai un medicament;

se admit numai abrevierile specificate în “Regulile generale de prescriere a medicamentelor”;

cantitatea substanțelor lichide se prescrie în mililitri, grame sau picături;

a celor solide – în grame sau unități de acțiune;

modul de administrare se scrie în limba română sau în limba vorbită de pacient; nu se admit specificații de ordin general: “Cunoscut”, “Conform schemelor”, etc.;

semnătura medicului se confirmă cu parafa personală;

formularele de rețetă se află la evidență cantitativă.

Data	A recepționat	A preparat	A verificat	A eliberat

Anexa nr.3 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

- **Particularitățile prescrierii medicamentelor pentru eliberare gratuită**
 1. **Medicamentele destinate pentru eliberare gratuită, conform prevederilor legale, se prescriu pe formularul de rețetă nr.3 (anexă la “Particularitățile prescrierii medicamentelor pentru eliberare gratuită”).**
 2. **Pe un astfel de formular poate fi prescrisă numai o singură denumire de medicament. La prescriere se va ține cont de “Regulile generale de prescriere a medicamentelor”.**
 3. **Dreptul de a prescrie asemenea rețete îl posedă numai medicii instituțiilor medico-sanitare, indiferent de forma de proprietate, abilitați să prescrie medicamente pentru eliberare gratuită.**
 4. **Pentru eliberare gratuită, pot fi prescrise numai medicamente, lista cărora se stabilește prin acte normative.**
 5. **Numărul rețetelor pentru prescrierea și eliberarea gratuită a medicamentelor, precum și medicamentele prescrise pe formularul de rețetă nr.3 se înscriu în mod obligatoriu în fișa medicală a bolnavului, sau în alt document medical corespunzător.**
 6. **Medicamentele gratuite, dar care se supun evidenței cantitative, se vor prescrie atât pe formularul de rețetă nr.3, cât și pe formularul de rețetă nr.1 sau nr.2 (după caz).**
 7. **Termenul de valabilitate pentru a fi prezentate în farmacie al rețetelor prescrise pe formularul de rețetă nr.3 este specificat de medic (10 zile, 30 zile sau 2 luni).**

**Formularul de rețetă nr.3
pentru prescrierea și eliberare gratuită a
medicamentelor
(dimensiuni 100 mm x 200 mm)**

Ștampila de antet a instituției medico-sanitare			
	(1)		
Medicul _____			
Tel. _____	(2)		
R e ț e t ă			
Seria _____	Nr. _____		
<i>Data prescrierii rețetei</i>			
" _____ " _____ 20__			
B O L N A V	_____		
	<i>(numele și prenumele bolnavului)</i>		

	<i>(nr. poliței de asigurare)</i>		
	Vîrsta __ ani. Fișa medicală Nr. _____		

	<i>adresa domiciliului</i>		
Preț	Rp.:		
	L.P.		
	<i>Semnătura și parafa medicului _____</i>		
Rețeta e valabilă 10 zile, 30 zile, 2 luni (specificare)			

Verso formularului de rețetă nr. 3

CĂLĂUZA MEDICULUI

este obligatorie îndeplinirea tuturor datelor prevăzute în formular;

amprenta ștampilei de antet a instituției medico-sanitare trebuie să fie vizibilă, pentru a fi ușor determinată denumirea instituției. Dacă denumirea instituției este aplicată de tipar, atunci ștampila de antet nu se aplică. Codul unității medico-sanitare se va aplica în cazul prelucrării automatizate a rețetelor (1);

codul medicului (2) se va aplica în cazul prelucrării automatizate a rețetelor;

denumirea comună internațională a medicamentului industrial, conținutul formei medicamentoase magistrale (denumirile ingredientelor), adresarea către farmacist despre prepararea formei medicamentoase și eliberarea ei din farmacie se prescrie în limba română sau latină, citet, clar cu cerneală sau pix. Sunt interzise corectările;

pe un formular se va prescrie numai o singură denumire de medicament;

se admit numai abrevierile specificate în "Regulile generale de prescriere a medicamentelor";

cantitatea substanțelor lichide se prescrie în mililitri sau picături; a celor solide – în grame sau unități de acțiune;

modul de administrare se scrie în limba română sau în limba vorbită de pacient; nu se admit specificații de ordin general: "Cunoscut", "Conform schemelor", etc.;

semnătura medicului se confirmă cu parafa personală;

formularele de rețetă se află la evidență cantitativă;

Nr. Formei medicamentoase		Ștampila farmaciei	
A recepționat	A preparat	A verificat	A eliberat

Anexa nr.4 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

Regulile de eliberare a medicamentelor din farmacii

1. Medicamentele, cu excepția celor incluse în Lista OTC (pentru eliberare din farmacii fără prescripție medicală), se eliberează bolnavilor de ambulatoriu din farmacii numai conform rețetelor, în care este prescrisă Denumirea Comună Internațională ale acestora, iar în cazul când medicamentul este combinat (conține trei și mai multe substanțe active) se eliberează conform denumirii comerciale a acestora. Eliberarea se adeverește prin semnătura farmacistului pe verso rețetei. [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]

2. Rețetele ce nu corespund regulilor de prescriere sau conțin incompatibilități se consideră nevalabile. Aceste rețete se anulează, aplicând ștampila specială “Rețetă nevalabilă” și se rețin în farmacie. Rețetele anulate se înregistrează în Registrul rețetelor nevalabile (anexă la Regulile de eliberare a medicamentelor din farmacii) cu informarea periodică (lunară, trimestrială) a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare în scopul de a lua măsuri concrete pentru excluderea erorilor sau inexactităților. [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]

Eliberarea de către farmacist a medicamentelor prescrise cu erori, ce nu pot fi corectate conform prevederilor în vigoare, este interzisă. În cazurile în care erorile depistate în rețetă sunt nesemnificative, ele pot fi corectate de farmacist după contactarea telefonică a medicului ce a prescris rețeta, iar unele inexactități neînsemnate pot fi concretizate prin comunicarea cu pacientul. După aceasta medicamentul poate fi eliberat.

3. Fișa de ambulatoriu, fișa de observație în staționar sau altă documentație medicală în nici un caz nu substituie rețetele pentru medicamentele indicate bolnavului de către medic și nu pot servi ca temei pentru eliberarea medicamentelor din farmacie.

4. În cazul formelor medicamentoase magistrale nu se admite eliberarea din farmacie a substanțelor stupefiante și psihotrope separat, dacă acestea au fost prescrise asociate cu alte substanțe medicamentoase.

5. Dacă în prescripția magistrală, este prescrisă o substanță toxică, stupefiantă, psihotropă sau puternic activă în doză mai mare decât doza unică maximă fără indicația specială a medicului, farmacistul va elibera aceste medicamente în cantitate recalculată, reieșind din 1/2 din doza unică maximă prevăzută pentru medicamentul respectiv.

6. Pentru preparatele cu conținut de Morfină medicii vor prescrie doza eficientă conform Protocolelor Clinice Naționale, iar farmaciștii vor elibera medicamentele conform regulilor aprobate.

7. Medicamentele cu conținut de substanțe stupefiante, psihotrope și precursori se eliberează numai de către farmaciile autorizate în modul stabilit de legislație cu drept de activitate cu aceste medicamente.

Anexa nr.4 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

8. Eliberarea medicamentelor din farmacii, costul cărora se compensează din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, se efectuează conform rețetelor instituțiilor medicosanitare, prescrise pe formularul nr.3 sau formularul nr.3/C aprobat de Ministerul Sănătății și Compania Națională de Asigurări în Medicină (pentru medicamentele integral sau parțial compensate) de către farmaciile, care au încheiat cu Compania contract de prestare a serviciilor în acest scop.
9. Se interzice eliberarea din farmacii, conform rețetelor instituțiilor veterinare, a medicamentelor cu conținut de psihotrope, stupefiante și precursori, precum și a medicamentelor prevăzute în punctul (13) al “Regulilor generale de prescriere a medicamentelor”.
10. Se interzice eliberarea din farmacii către bolnavii de ambulatoriu și staționar a medicamentelor pentru anestezie generală, a acidului clorhidric concentrat, acetonei și eterului etilic în stare pură. Pentru bolnavii de ambulatoriu se interzice eliberarea din farmacii și a medicamentelor antituberculoase (de prima linie), indicate în anexa nr.5 la prezentul ordin.
11. Se admite eliberarea din farmacii bolnavilor de ambulatoriu, fără prescripție medicală, a permanganatului de potasiu în cantități de până la 10g, inclusiv în cazul divizării lui în farmacie, cu înregistrarea obligatorie în “Registrul de evidență a elaborărilor farmaceutice”, ce servește ca temelie pentru evidența ieșirilor.
12. Rețetele perfectate pe formularele nr.2 și nr.3 se păstrează în farmacii timp de 3 ani; medicamentele cu conținut de substanțe ce fac parte din listele indicate la pct.2, 3, 4 și 5 a anexei nr.6 la ordin, perfectate pe formularele nr.1 se păstrează – 1 an, iar medicamentele cu conținut de substanțe psihotrope, stupefiante și precursori ce nu se află la evidența cantitativă și medicamentele incluse în pct.13 al “Regulilor generale de prescriere a medicamentelor”, precum și rețetele cu conținut de antibiotice se păstrează - 1 lună. Rețetele pentru celelalte medicamente se restituie pacientului. [modificat prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]
13. După expirarea termenilor de păstrare, rețetele se nimicesc prin ardere cu perfectarea actului respectiv, conform anexei nr.7 la ordin.
14. Cantitatea eliberată a medicamentelor, ce se află la evidență cantitativă, se transcrie de către farmacist pe verso rețetei cu litere. La eliberarea medicamentelor magistrale cu conținut de stupefiante sau toxice, componența formei medicamentoase se transcrie pe etichetă. Actele de nimicire a rețetelor vor fi păstrate pe parcursul unui an de la data întocmirii.
15. La eliberarea medicamentelor industriale, în cazurile în care rețetele se rețin în farmacie, pacienților li se indică în scris modul de administrare a medicamentului.
16. Se interzice returnarea în farmacii și filialele acestora a medicamentelor procurate.
17. La recepționarea rețetei farmacistul este obligat să informeze solicitantul despre prezența în farmacie a medicamentelor cu Denumiri Comerciale care corespund Denumirii Comune Internaționale prescrise, precum și să enunțe prețul cu amănuntul al acestor medicamente, începând de la cel mai mic preț.
18. Farmacistul este obligat, în cazurile în care rețetele se rețin în farmacie, să indice pe verso rețetei denumirea comercială a medicamentului eliberat. [p. 18 introdus prin ordinul 265 din 31.03.2017, MO nr. 128-132, art. 822]

Anexa nr.6 la Ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012

LISTA MEDICAMENTELOR

ce se află la evidență cantitativă în întreprinderile farmaceutice și instituțiile medico-sanitare publice și private (*denumiri comune internaționale*)

1. Medicamente cu conținut de substanțe stupefiante (*Tabelul nr.2, Lista nr.1*) și **psihotrope** (*Tabelul nr.2, Lista nr.2 și Tabelul nr.3, Lista nr.2*) aflate sub control internațional pe teritoriul Republicii Moldova, conform Convențiilor Internaționale, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004 - substanțele medicamentoase și toate formele farmaceutice;

2. Substanțe toxice:

- Atropină sulfat (pulbere)
- Azotat de argint (pulbere)
- Tetracaină (Dicaină) (pulbere)

3. Substanțe psihotrope, precursori și medicamente cu conținut de aceste substanțe:

- Bixtonim (picături)
- Clonidină (Clofelină) (pulbere; picături oftalmice; soluție injectabilă)
- Diazepam (soluție injectabilă)
- Droperidol (soluție injectabilă)
- Efedrină (pulbere, comprimate și soluție injectabilă)
- Ergotamină (soluție injectabilă)

- Ergometrină (soluție injectabilă)
- Ketamină (soluție injectabilă)
- Oxibutirat de sodiu (soluție injectabilă)
- Solutan (picături)
- Tiopental de sodiu (soluție injectabilă)
- Tramadol (toate formele farmaceutice)
- Trihexifenidil (Ciclodol) (comprimate)

4. Alcoolul etilic: recepționat în concentrații mai mari de 70% sau în ambalaje cu un volum mai mare de 100 ml, indiferent de concentrație.

5. Medicamentele cu conținut de substanțe:

- Tropicamidă (picături oftalmice)
- Difenhidramină (pulbere, comprimate)

Structura rețetei

- **Superscripția** - ștampila de antet a IMSP sau a medicului particular. Se termină cu adresarea către farmacist cu cuvântul **Rp.:**
- **Inscripția** – conține denumirea comună internațională a medicamentului (DCI), denumirea formei farmaceutice, dozele și numărul prizelor. În cazul medicamentelor magistrale se enumără toate ingredientele aranjate după importanța lor (substanța activă, adjuvantul, corectivul, excipientul).
- **Subscripția** – indicație succintă referitor la forma farmaceutică sau modul de preparare a medicamentului cu specificarea pentru fiecare formă (M.f.pulv.) și numărul prizelor (D.t.d.N.).
- **Instrucția sau Signatura** – S. sau D.S. Este adresată pacientului în limba convenabilă și înțeleasă cu indicarea căii și modului de administrare, numărul de prize pe zi, momentul optim de administrare.

Nomenclatura medicamentelor.

In literatura de specialitate se utilizează următoarele denumiri:

- **denumirea chimică** este cea mai corectă, dar de obicei este prea complicată pentru a fi folosită în limbajul curent;
- **denumirea oficială** este cea prevăzută pentru medicament de farmacopeea în vigoare în fiecare țară;
- **denumirea comună internațională (DCI)** stabilită de OMS facilitează mult schimbul de informații, fiind cea mai utilizată în literatura de specialitate;
- **denumirea comercială** este cea dată de firma care produce medicamentul respectiv pentru a-l deosebi de produsul similar al altor firme. Deși această denumire este de obicei simplă și ușor de reținut, totuși se creează foarte multe dificultăți celor care sunt uneori confrunțați cu zeci sau sute de nume pentru același produs (ex. *Acidul acetilsalicilic* are peste 200 de denumiri comerciale).

Substanțele medicamentoase după activitate

- **Tabelul A** - Substanțe foarte active – toxice sau **Venena** (în doze infime pot declanșa efecte accentuate și pericol de intoxicație). Sunt incluse în această listă și substanțele stupefiante care prezintă pericol de farmacodependență (narcomanii). Se păstrează în dulapuri sau safeuri dotate cu dispozitive de semnalizare. Partea interioară se scrie **“A” Venena** și lista preparatelor păstrate.
- **Tabelul B** – substanțe puternic active sau **Separanda**. Se păstrează dulapuri sub cheie cu inscripția pe partea interioară **“B” “Separanda”** și lista preparatelor.
- **Tabelul C** – substanțe cu activitate relativ slabă care nu se înscriu nici în unul dintre tabelele menționate. Se păstrează în dulapuri obișnuite.

PRESCRIȚII DE MEDICAMENTE

- **Prescripția magistrală** (din lat. magister, învățător) se numește astfel, deoarece medicul își asumă rolul de învățător al farmacistului, indicându-i toate ingredientele medicamentului, dozele acestora și chiar modul de preparare în unele cazuri. Ea se mai numește prescripție extemporanee.

- Rp.: Oxid galben de mercur 0,1

Ulei de vaselină 0,1 ml

Lanolină anhidră 0,8

Vaselină ad 5,0

M.f.ung.

D.S. Retropalpebral.

- Rp.: Codeină 0,0008

Fenobarbital 0,0005

Difebhidramină 0,005

M.f.pulv.

D.t.d.N.20

S. Intern. Câte o pulbere seara înainte de somn

PRESCRIȚII DE MEDICAMENTE

- **Prescripțiile oficinale sau farmaceutice** (din lat. officina, farmacie, instituție unde, pe vremuri, se preparau în exclusivitate medicamentele). Spre deosebire de cele magistrale, prescripțiile oficinale sunt fixe, standarde, calculate pentru bolnavul "mediu", însă disponibile în orice moment și mult mai accesibile. În prescripția oficială se indică numai denumirea farmaceutică a medicamentului. De exemplu, unguentul prescris mai sus poate primi o denumire oarecare, cum ar fi "Unguent oftalmic" și prescris mai simplu:
 - Rp.: Ung. oftalmic 5,0
D.S. Retropalpebral.
 - Rp.: Comprimat citramon N 20
D.S. Intern, câte 1 comprimat în cefalee

PRESCRIȚII DE MEDICAMENTE

- **Prescripțiile industriale sau specialitățile** se prescriu ca și cele oficinale. Componenta preparatelor este determinată de firma producătoare.
- Rp.: Comprimat „vitrum” N 100.
D.S. Intern. Câte un comprimat o dată pe zi.
- Rp.: Baralgină 5 ml
D.t.d.N.5 in ampul.
S. Intravenos câte 5 ml de 2 ori pe zi
- Preparatul vitrum conține zeci de vitamine și minerale și microelemente. Producătorul și-a înregistrat medicamentul sub această denumire comercială.

Formele medicamentoase

- Substanța medicamentoasă + Substanțe auxiliare = Forma medicamentoasă
- se subdivid în:
 - 1) solide,
 - 2) semisolide sau moi,
 - 3) lichide
 - 4) gazoase.

Forme medicamentoase solide

- **Comprimate sau Tablete** (comprimate, comprimate filmate, comprimate retard, rapidretard, comprimate pentru supt, comprimate masticabile, comprimate efervescente, comprimate enterosolubile, comprimate pediatrie, comprimate vaginale, implanturi, comprimate pentru prepararea soluțiilor, ciocolata medicamentoasă, liocurile, microtablete oftalmice etc.);
- **Drajeuri** (obișnuite, retard, enterosolubile, în ambalaj calendaristic);
- **Pulberi** (nedozate, efervescente, dozate în plic, pentru prepararea siropului, pentru prepararea suspensiei buvabile, pentru prepararea picăturilor buvabile, pentru injecții; pentru uz extern sau pudre,);
- **Capsule** (capsule dure sau gelule, capsule retard, capsule enterosolubile, capsule vaginale, capsula amilacee (cașeta) , capsule elastice sau perle);
- **Granulate sau Granule** (nedozate, efervescente, dozate în plic, pentru prepararea suspensiei buvabile)
- **Pelicle** (filmele sau plăcuțele, ocusertul)
- **Specii;**
- **Pilule;**
- **Caramele, trochistii;** **Creioane;**
- **Brichete** **Conurile dentare**

Comprimate sau tablete

Comprimate filmate sau peliculate (drajefiate) sunt acoperite cu o peliculă subțire constituită din rezine naturale sau sintetice, gume, ceruri etc.

Comprimate efervescente se dizolvă în apă, în care formează bioxid de carbon datorită încorporării în ele a unui acid organic (de obicei citric sau tartric) și unui bicarbonat sau carbonat (de sodiu sau potasiu).

Comprimate masticabile conțin gume speciale de mestecat și sunt destinate mestecării în cavitatea bucală. Substanțele active fie că-și exercită acțiunea în cavitatea bucală sau orofaringe, fie că se înghit cu saliva sau se absorb prin mucoasa bucală.

Comprimate perlinguale sau sublinguale se țin sub limbă până la absorbția totală a substanței active, care se produce destul de repede, datorită vascularizării bogate a acestei regiuni.

Comprimatele solubile pentru prepararea soluției buvabile înainte de întrebuințare se dizolvă în apă.

Comprimatele enterosolubile sunt o varietate de comprimate filmate, cu învelișul acidorezistent (gastrorezistent), constituit din unul sau câteva straturi de substanțe rezistente la acțiunea sucului gastric (acetilftalat de celuloză, gluten, copolimeri anionici ai acidului metacrilic și esterilor lui etc.) pentru a putea trece comprimatul întreg, nedezagregat, prin sucul gastric.

Comprimatele retard eliberează încet și timp mai îndelungat substanța activă, datorită încorporării acesteia în microcapsule cu viteză diferită de cedare sau altor metode, mai sofisticate

Comprimate sau tablete

- **Comprimatele “depozit”**. Pe lângă posibilitatea de retardare chimică (prelungirea acțiunii prin modificarea structurii chimice a substanței active), există posibilitatea retardării galenice, prin condiționarea concepută special în acest scop. Aceste comprimate din pulbere activă, amestecata cu excipienți, cedează substanța activă lent, constant, acțiunea sa putând fi de 10 – 12 – 24 ore
- **Comprimate pentru supt (susetele)** se țin în cavitatea bucală până la resorbția deplină. Substanța lor activă, fie că este un antiseptic cu acțiune topică, fie că excită receptorii nervoși senzitivi și acționează în mod reflex.
- **Comprimatele pentru prepararea soluțiilor** sunt o formă convenabilă de substanță dozată, care permite obținerea soluțiilor pentru uz extern.
- **Comprimatele pentru gargara** se dizolvă în solvent în momentul folosirii, pentru prepararea unei soluții cu care se va efectua gargara.
- **Comprimate implantabile** (implanturile) sau pelete de forma sferică sau discoidală, sterile, se introduc subcutanat prin incizie sau prin intermediul unor seringi speciale. Rămân în locul administrării pentru un timp anumit, de obicei câteva luni sau ani, de unde substanța activă se absoarbe lent și uniform
- **Comprimate vaginale** se introduc în vagin, unde își exercită acțiunea locală. Unele conțin și substanțe spumigene pentru a ușura acoperirea totală a mucoasei. De obicei, conțin substanțe antibacteriene, antifungice, antiprotozoice, hormoni.
- **Randelul** este o formă farmaceutică a cărui denumire provine de la numele primului spermicid comercializat ca preparat tipizat (Randells). Spre deosebire de comprimatul vaginal, randelul este friabil și conține substanțe care modifică pH-ul intravaginal

Comprimate sau tablete

- **Microtabletele oftalmice** – sunt de dimensiuni mici având diametrul de 3mm și greutatea de câteva centigrame, foarte subțiri. Se aplică pe mucoasa oculară și se solubilizează repede în lichidul lacrimal. Sunt pe bază de gelatine, transparente, ușor colorate, sterile. Se administrează în sacul conjunctival unde se solubilizează.
- **Ciocolata medicamentoasă** este asemănătoare tabletei, conținând o cantitate mare de corectivi, pentru a masca gustul sau mirosul foarte neplăcut al substanțelor active (Ciocolax, conține fenolftaleină, fiind utilizate ca purgativ).
- **Liocurile** (numite și liofilizate orale) sunt asemănătoare comprimatelor, se obțin prin evaporarea în vid, la temperatura joasă, a unui amestec de agenți farmacologic activi, cu substanțe gumoase și zaharuri în soluții concentrate. Rezultă o formă farmaceutică friabilă, care se dizolvă aproape instantaneu în apa sau la administrarea sublinguală
- **Comprimate (pastile) digitale** - denumită Abilify MyCite, aceasta conține un senzor ingerabil, care furnizează date privind administrarea preparatului de către pacient. Senzorul integrat este activat sub acțiunea sucurilor gastrice și începe să comunice cu un plasture (patch), dotat de asemenea cu senzor, ce trebuie purtat de pacient. Plasturele are rolul de a detecta și a înregistra data și ora administrării tabletei, precum și alte date fiziologice. De la plasture, informațiile sunt trimise mai departe către o aplicație mobilă. Astfel, pacienții își pot monitoriza pe telefonul mobil medicația, dar, și mai important, pot permite personalului medical accesul la informațiile obținute de către senzori, prin intermediul unui portal online. Senzorul integrat în comprimate are dimensiunea de 1 mm și conține ingrediente ca aluminiu, magneziu, clorură cuproasă, etil celuloză, aur, hidroxipropil celuloză, siliciu, dioxid de siliciu, nitrură de siliciu, titaniu-tungsten, titan și citrat de trietil. Activarea sensorului este facilitată prin reacția magneziului și clorurii cuproase și, ulterior, senzorul trece prin procesul de digestie, fiind eliminat din corp.

Formele medicamentoase solide

Se exprimă de regulă în grame sau părți de grame după cum urmează:

- $100 \text{ g} = 100,0$;
- $10 \text{ g} = 10,0$;
- $1 \text{ g} = 1,0$;
- $1 \text{ dg (decigram)} = 0,1$;
- $1 \text{ cg (centigram)} = 0,01$;
- $1 \text{ mg (miligram)} = 0,001$;
- $1 \text{ dmg (decimilidram)} = 0,0001$
- $1 \text{ cmg (centimiligram)} = 0,00001$
- $1 \text{ } \mu\text{g (microgram)} = 0,000001$.

Comprimate

Rp.: Comprimate metamizol 0,5

D.t.d. N. 10

S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

#

Rp.: Comprimate metamizol 0,5 N. 10

D.S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

#

Rp.: Metamizol 0,5

D.t.d. N. 10 în tabl.

S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

- **Comprimatele compuse**

Rp.: Acid acetilsalicilic 0,25

Paracetamol 0,2

D.t.d. N.10 în tabl.

S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

#

Rp.: Comprimate acid acetilsalicilic 0,25 cu paracetamol 0,2

D.t.d. N. 10

S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

Rp.: Comprimate acid acetilsalicilic 0,25 cu cafeină 0,05 N. 10

D.S. Intern. Câte un comprimat în cefalee.

- Pentru a simplifica prescrierea comprimatelor compuse, acestora li se atribuie denumiri speciale comerciale sau brevetate (nume depuse).

Rp.: Acid acetilsalicilic 0,25

Paracetamol 0,2

Cafeină 0,2

D.t.d. N. 10 în tabl.

S. Intern. Câte un comprimat în febră.

sau

Rp.: Comprimate citramon N 20

D.S. Intern câte un comprimat în febră

Alte variante de comprimate se prescriu similar cu indicarea în semnătură a modului concret de administrare

La comprimatele vaginale se specifică Comprimate vaginale metronidazol 0,25 N10

Drajeurile (din fr. Dragee)

- formă medicamentoasă solidă dozată cu aspect sferic sau lenticular, constituită din două straturi –unul intern, nucleul, care conține substanța sau substanțele active, și altul extern, înveliș din zahăr și alți excipienți. Drajeurile se înghit, (numai unele se sug) iar în stomac se dezintegrează în aproximativ 30 minute, iar altele sunt enterosolubile, dizolvându-se în intestin, protejând astfel preparatul de acțiunea sucului gastric. Drajeurile au avantajul că maschează gustul și mirosul preparatului, îl păzesc de acțiunea agenților externi
- Drajeurile simple și compuse se prescriu la fel ca și comprimatele.

Rp.: Drajeuri nifedipină 0,01 N.30

D.S. Intern. Câte un drajeu de 2 ori pe zi.

Rp.: Drajeuri nifedipină 0,01

D.t.d.N.10

S. Intern. Câte un drajeu de 2 ori pe zi

Rp.: Clorpromazină 0,025

D.t.d. N. 30 in dragèe

S. Intern. Câte un drajeu de 2 ori pe zi.

- Drajeurile ce conțin 2 sau mai mulți ingrediente activi poartă denumiri comerciale și se prescriu numai prin metoda prescurtată, fără a se indica dozele ingredientilor.

Rp.: Drajeuri „vitrum” N.30

D.S. Intern. Câte un drajeu de 2 ori pe zi.

Pulberile

- **Pulberile** - forme farmaceutice solide cu aspect pulverulent, alcătuite din particule uniforme ale uneia sau mai multor substanțe active, asociate sau nu cu substanțe auxiliare.
- Ele sunt destinate pentru uz intern, extern sau parenterale (după dizolvare în vehiculul respectiv)
- Pulberile pot fi simple și compuse.
- **Pachetul** este o forma dozata de administrare a pulberilor. Pulberea cantarita se introduce intr-un plic de hartie sau hartie cerata. Pachetul poate contine una sau mai multe substante active, inglobate sau nu in excipient – o pulbere inerta ca lactoza sau amidonul. Greutatea minima este de 0,5 g dar un pachet poate ajunge si pana la 10 g
- **Pulberile pentru uz intern nedivizate.** Substanțele relativ inofensive și cu marjă mare de siguranță (hidrocarbonatul de sodiu, cărbunele medicinal) pot fi propuse pacienților în cantități suficiente pentru întreaga cură de tratament, nedivizate în doze separate, pacientul urmând să-și ia din pachet cantitatea necesară. Pacientul și-o dozează el însuși cu mijloacele disponibile la el acasă (vârful de cuțit, lingurița, lingura, în unele cazuri pulberea se completează cu lingurițe dozatoare)

Rp.: Hidrocarbonat de sodiu 50,0

D.S. Intern. Câte 1/2 linguriță de 3 ori pe zi.

Pulberile compusene nedivizate constau din câteva substanțe active, în unele cazuri și substanțe auxiliare, care se prescriu pentru o cură de tratament, fără a fi divizate în doze pentru o priză.

Rp.: Anestezină 20,0

Oxid de magneziu 15,0

Tanină 10,0

M.f. pulv.

D.S. Intern. Câte o linguriță la un pahar de apă

Rp.: Anestezină 20,0

Amidon

Tanină aa 10,0

M.f. pulv.

D.S. Intern. Câte o linguriță la un pahar de apă .

Pulberile pentru uz intern divizate

- **Pulberi divizate simple.** Sub formă de pulbere divizată simplă se poate prescrie orice substanță solidă a cărei doză se află în limitele 0,1 -1 g. (în unele cazuri și mai mult). În cazul când doza substanței active este mai mică de 0,1 g, la ea se adaugă substanțe indiferente, pentru a face normală masa pulberii divizate. Masa pulberii divizate compuse se aduce astfel până la așa-zisa masa medie sau optimă, care este de 0,3–0,5 g. Substanțele auxiliare folosite în acest scop joacă rolul de excipient (constituens). În calitate de excipient pentru pulberile divizate compuse se utilizează: zahărul, lactoza, glucoza, hidrocarbonatul de sodiu.

Rp.: Diclofenac 0,15

D.t.d. N.10

S. Intern. Câte o doză de 3 ori.

Rp.: Fenobarbital 0,0005

Zahăr 0,3

M.f.pulv.

D.t.d.N.10

S.Intern.Câte o pulbere pe seară

- **Pulberea divizata compusă.**

Rp.: Prometazină 0,15

Natriu bromid 0,1

M.f.pulv.

D.t.d. N. 30

S. Intern. Câte o pulbere de 3 ori pe zi.

Rp.: Difenhidramină 0,005

Fenobarbital 0,005

Zahăr 0,3

M.f.pulv.

D.t.d. N. 30

S.Intern. Câte o pulbere pe seară

Pulberea în plicuri sau pachete. Pulberea divizată se introduce într-un plic de hârtie, hârtie cerată, sau polietilenă, staniol sau hârtie specială, închise ermetic. Sunt o formă foarte comodă de ambalaj pentru pulberi, dar și pentru alte forme medicamentoase (de ex. granulate, geluri).

Rp.: Zerogas 15,6

D.t.d N. 10

S. Inten. Conținutul plicului se dizolvă

într-un litru de apă fiartă, se administrează de 4-6 ori pe zi.

Rp.: Acid paraaminosalicilic 1,0

D.t.d.N.30

S.Intern câte 5 pulbere la o priză

PULBERI PENTRU UZ EXTERN

- **Pulberile pentru uz extern** – constau dintr-o substanță activă (simple) sau 2 și mai multe (compuse). În calitate de constituent conțin talc, amidon sau alt produs indiferent. Este o formă nedivizată. Se aplică extern prin pudrare pe suprafețele lezate ale pielii.

❑ Pulbere simplă:

- Metoda magistrală Rp.: Dermatol 20,0
D.S. Pentru uz extern.

❑ Pulbere compusă:

- Metodă magistrală: Rp.: Nistatină 10,0
Anestezină 25,0
M.f. pulv.
D.S. Pentru uz extern

- Metodă magistrală: pulbere extern de 5% cloramfenicol – 50,0
Rp.: Cloramfenicol 2,5
Talc ad 50,0
M.f. pulv.
D.S. Pentru uz extern

PUDRELE

- **Pudrele** - pulberile pentru uz extern extrafine (subtilissimus) pentru o mai bună aderare la piele. În calitate de constituent conțin talc, amidon sau alt produs indiferent. Este o formă nedivizată. Se aplică extern prin pudrare pe suprafețele lezate ale pielii. Deosebim pudre simple și compuse.

☐ **Pudrele simple:**

- Metoda oficială: Rp.: Pudră anestezină 20,0
D S. Pentru uz extern
- Metoda magistrală Rp.: Anestezină extrafină 20,0
D.S. Pentru uz extern.

☐ **Pudra compusă:**

Metodă oficială: Rp.: Pudră anestezină 5% - 50,0
D.S. Pentru uz extern.

Metodă magistrală: Rp: Anestezină 2,5
Talc ad 50,0
M.f. asp.
D.S. Pentru uz extern

sau Rp.: Anestezină 2,5
Talc ad 50,0
M.f. pulv. subt.
D.S. Pentru uz extern

Capsulele

- forme farmaceutice constituite din învelișuri solubile, care conțin doze unitare de substanțe active asociate sau nu cu substanțe auxiliare. Majoritatea capsulelor se administrează pe cale orală, însă există capsule retard și capsule vaginale.
- **Capsula gelatinoasă** este constituită din două căpăcele de gelatină sau din substanțe sintetice ca metilceluloza, derivați ai acidului alginic. Acestea pot avea consistența flexibilă sau rigidă, cu forma ovoidă, sferică (perle), sau cilindrică, de capacitate de la 0,25 la 0,5 g. sunt utile pentru administrarea medicamentelor cu gust sau miros neplăcut sau iritante ale mucoasei gastrice.
- **Capsulele operculate** (operculum înseamnă capac) sau (**Spansule**) sau gelulele constau din 2 capacele cilindrice care intră unul în altul formând un înveliș pentru pulberi, granule, microgranule sau microcapsule.
- **Capsulele elastice** sunt de formă ovoidă (capsulae gelatinosae moles) sau sferică, numite perle (Perlae gelatinosae). Ele conțin, de obicei, substanțe lichide cu gust neplăcut.
- **Capsula amidacee sau cașeta**, este formată din două capacele de amidon, de forma discoidală, ce se cupleză pentru a forma o cutie în care se închide substanța activă. Există patru dimensiuni de cașete putând conține 0,25, 0,5, 0,75 și 1 g pulbere. Sub această formă se administrează substanțe cu gust sau miros neplăcut.
- **Capsule enterosolubile** - confecționate din gelatină prelucrată cu acid tanic sau acoperite cu un strat subțire de substanțe speciale acidorezistente, pentru a rezista acțiunii sucului gastric și a conduce substanțele active în duoden.
- **Capsulele retard** cedează principiul activ încet, timp îndelungat (12-24 ore) și pot fi luate o dată sau de 2 ori pe zi.
- **Capsulele vaginale** se introduc profund în vagin unde, după dezintegrare, cedează substanțele active, de regulă, cu acțiune antibacteriană și/sau antimicotică.
- **Microcapsule și nanocapsule.** Microcapsulele au în diametru 100–500 micrometri, iar nanocapsulele sunt mai mici de 1 μm, adică se măsoară în nanometri. Ele conțin cantități infime de substanțe medicamentoase, pe care le apără de acțiunea agenților externi și le maschează gustul neplăcut. Prin microcapsulare se urmărește scopul creării acțiunii retard, adică a prelungirii acțiunii medicamentelor, datorită eliminării lente a principiilor active. Microcapsulele și microdrajeurile pot fi incluse în capsule operculate obișnuite, numite în acest caz spansule sau capsule retard.
- **Capsule digitale** – conțin substanța activă și un senzor înglobat într-un comprimat placebo. Capsulele digitale sunt în prezent destinate pentru tratarea anumitor forme de cancer. Capecitabina digitală cu senzor ingerabil este utilizată în prezent pentru tratamentul pacienților cu cancer colorectal în stadiile 3 și 4

Capsulele

Rp: Nifedipină 0,15

D.t.d. N. 20 în caps. gel.

S. Intern. Câte o capsulă de 2 ori pe zi

Rp: Capsule nifedipină 0,15 N. 20

D.S. Intern. Câte o capsulă de 2 ori pe zi.

Rp.: Capsule clorpromazină 0,025 N. 60

D.S. Intern. Câte o capsulă o dată pe zi

Capsule enterosolubile

Rp.: Capsule „prodigestiv” N. 20

D S. Intern. Câte o capsulă de 3 ori pe zi în timpul mesei.

Capsule elastice

Rp.: Ulei de ricin 1 ml

D.t.d.N. 30 în caps.gel

S.Intern. Câte 2 capsule la fiecare 5 min

Rp.: Capsule ulei de ricin 1 ml N. 30

D.S. Intern. Câte 1–2 capsule de 3 ori pe zi.

Capsule vaginale

Rp.: Capsule vaginale tinidazol 0,25 N. 6

D.S. Intravaginal. Câte o capsulă, o dată pe zi.

GRANULATE SAU GRANULE (Granulata)

- Forme solide, constituite din particule de formă neregulată, vermiculară, cilindrică sau sferică. Conțin substanțe active și substanțe auxiliare și sunt destinate administrării pe cale orală. Printre substanțele auxiliare se numără zahărul, glucoza, lactoza, amidonul, dextranul, substanțe aromatizante, coloranți ș.a. Ele sunt una din formele cele mai potrivite pentru copii, deoarece permit dozarea cu precizie, au biodisponibilitate înaltă și proprietăți organoleptice excelente.
- Granulatele pot fi nedozate și dozate. Se întâlnesc granulate efervescente.
- Toate se prescriu ca pulberile nedivizate simple. Înainte de întrebuințare granulatele se dizolvă în apă, în care formează soluții simple, inclusiv efervescente sau suspensii buvabile.

Rp.: Granulate amoxicilină 60,0

D.S. Intern. A se adăuga apă fiartă până la 60 ml. Câte o linguriță de măsură a 5 ml de 3 ori pe zi.

#

Rp.: Granulate „venter” N. 20

D.S. Intern. Câte 1 plic la 1 pahar de apă de 4 ori pe zi.

#

Rp.: Granulate fenoximetilpenicilină 0,25

D.t.d.N. 25

S. Intern Plicul sau pachetul se folosește pentru prepararea suspensiei buvabile 15 ml Câte 15 ml suspensie de 4 ori pe zi.

PELICULE, FILME SAU PLĂCUȚE (MEMBRANULLAE)

- formă medicamentoasă solidă, constituite din principiul activ și excipient (un polimer special). Peliculele pot fi considerate sisteme retard, deoarece eliberează lent substanța medicamentoasă și au o acțiune îndelungată. În același timp, filmele aderă ușor la mucoase, fixându-se pe locul unde au fost aplicate. Există pelicule pentru administrarea intrabucală și retropalpebrală (pelicule oftalmice).
- **Ocusertul** – este o formă farmaceutică cu aspect lenticular conținând substanțe active înglobate în gelatine și care se aplică asemănător lentilei de contact.

Rp.: Pelicule ambazonă 0,1 N. 50

D.S. Intrabucal. Câte o peliculă de 3 ori pe zi, aplicată pe gingia maxilară.

Rp.: Pelicule oftalmice carbacol 0,005 N.30

D.S. Retropalpebral. Câte o peliculă în sacul conjunctival pe seară.

CARAMELE - formă medicamentoasă solidă preparată din zahăr, melasă și o substanță medicamentoasă. De obicei, ele se țin în cavitatea bucală, unde se dizolvă, eliberând principiul activ, care exercită acțiune topică. Deoarece caramelele sunt oficinale, ele se prescriu în formă prescurtată ■

Rp.: Caramele pronilid 0,15 N.100

D.S. Intrabucal. Câte o caramelă la fiecare 2 ore. A se ține în cavitatea bucală până la resorbție completă.

Trochistii –o varietate a caramelelor, au forme solide discoidale, aromatizate și colorate. Excipientul este format dintr-o pastă de zahar și gumă arabica prelucrată cu sirop, glucoză sau soluție de sorbitol, permițând eliberarea treptată, lentă a substanței active în cavitatea bucală. Se mențin în gură (se sug), nu se înghit, exercitând un efect strict local la nivelul mucoasei bucale. În mod frecvent, conțin substanțe cu rol antiseptic și ușor anestezic local (ex. faringosept).

Rp.: Trochistii faringosept N30

D.S. Intrabucal. Câte o trochistie la fiecare 2 ore în afecțiuni ale cavității bucale.

CREIOANE - forme farmaceutice solide, de formă cilindrică, terminate cu un con sau cu o calotă ovoidală. Reprezintă niște bastonașe cu lungimea de 5 cm, un diametru de 3-5 mm și o greutate de 4-8 g. Sunt obținute din unele substanțe compresate sau din amestecul lor cu parafină și alți compuși solizi. Au întrebuințare topică. Se prescriu în formă prescurtată, deoarece sunt preparate oficinale.

Rp.: Creioane mentol N. 3

D.S. Topic. A fricționa tâmplele în migrenă.

- **Brichete** - produsele obținute prin presarea sau brichetarea unor pulberi căpătate din plante medicinale. De cele mai multe ori, brichetele sunt divizate prin șanțulețe sau creștături în 10 părți egale. Fiecare parte poate fi ruptă aparte și folosită pentru prepararea infuziei sau decoctului, de obicei, în volum de un pahar. Soluția extractivă obținută se folosește intern sau local (spălături etc.) pe parcursul unei zile sau la o baie. Brichetele se prescriu în formă prescurtată.

Rp.: Brichete iarbă calendulă 50,0

D.S. O diviziune a se ține în apă clocotită timp de 10 minute, a se filtra și folosi pentru pregătirea unei băi pentru copil.

Speciile - amestecuri uniforme de plante sau părți din plante medicinale, transformate în pulbere grosieră și folosite pentru prepararea ceaiurilor medicinale. În unele cazuri, în specii se introduc uleiuri esențiale și alte substanțe. Se prepară în prezent la fabricile farmaceutice și se află în vânzare liberă.

Rp.: Specie „expectorantă” N.2

D.S. Intern. A se pregăti infuzie, câte o lingură la un pahar de apă fiartă.

CONURI DENTARE - forme solide speciale, alungite, ce conțin diverse substanțe, în special anestezice locale, folosite în stomatologie